DBJ College Chiplun, SEM III AIKT Examination - 2025

Class- SYBA Sub- Ncc Studies Paper No. III March

Time – 2 1/2 hours Date- 1/03/2025 9.00 am to 11.30 Marks–75

Note: Attempt **All** questions.
All questions carry **equal** marks.
For **Q.2,Q.3 and Q.4** attempt A and B **OR** C and D

Q.1 A) **FILL IN THE BLANKS** (08)

1. India is multi religious …… country.
2. The……. of India is the commander-in-chief of the army.
3. SSC gives you option of joining the army and serving as commissioned officers for….. years.
4. Indian Army has ….. Commands.
5. ….. is the highest Non-Gallantry Award.
6. Short service Commission is granted through Officers Training Academy situated at…..
7. For …….. Commission you have to join IMA or NDA.
8. NDA stands for…..

Q.1 B **STATE TRUE OR FALSE** (07)

1 The term waste management is not related to all kinds of wastes.
2 If waste item easily catch the fire, called Ignitable waste.
3 Being chosen for an interview means somebody is interested in your skills and knowledge.
4 SSB interview is of 5 days.
5 A brigade is headed by Brigadier.
6 IMA located at Pune.
7 Plastic bags and tin are considered as municipal waste.

Q.2 A) Explain the various reasons for economic inequality. (08)

Q.2 B) Explain various types of skills which lighten the personality. (07)

OR

Q.2 C) How will you conduct yourself during the interview? (08)

Q.2 D) Discuss necessity of National integration. (07)

Q.3 A) Give the classification of waste. (08)

Q.3 B) Explain safety measures during cycling. (07)

OR

Q.3 C) Give the list of items which are essential for trekking activity. (08)

Q.3 D) What measures an individual can take in disposal and management of waste? (07)

Q.4 A) Define pollution. Explain water pollution and suggest measures to minimize it. (08)

Q.4 B) What are the challenges of National Integration? (07)

OR

Q.4 C) 'National integration is survival of any nation' comment on it. (08)

Q.4 D) Explain the various ways to get entry into IMA. (07)

Q.5 **Write short notes on.(ANY THREE)** (15)

1. Interview skills
2. Soil pollution
3. Gallantry awards
4 NCC Awards
5. Permanent commission

DBJ College Chiplun, SEM-III AKT Exam March 2025

Class. SYBA | Sub - NCC Studies | Paper No III

Time – 2 1/2 hours Date - 1/03/2025 9.00 to 11.30 **Marks–75**

Note: -Attempt **All** questions.
-**All questions** carry **equal** marks.
-For **Q.2,Q.3 and Q.4** attempt A and B **OR** C and D

Q.1 A) रिकाम्या जागा भरा. (08)

1. भारत हा बहुधार्मिक ..... देश आहे.
2. भारताचा ..... हा लष्कराचा प्रमुख आहे.
3. एसएससी तुम्हाला सैन्यात सामील होण्याचा आणि कमिशन्ड ऑफिसर म्हणून ... .. वर्षे काम करण्याचा पर्याय देते.
4. भारतीय सैन्याला ..... कमांड आहेत.
5. ..... हा सर्वोच्च नॉन-गॅलंट्री पुरस्कार आहे.
6. .....येथे स्थित ऑफिसर्स ट्रेनिंग अकादमी मार्फत शॉर्ट सर्व्हिस किमशन दिलेजाते....
7. .....कमिशनसाठी तुम्हाला IMA किंवा NDA मध्ये सामील व्हावे लागेल.
8. NDA चा अर्थ आहे.....

Q.1 B सत्य किंवा असत्य ते लिहा. (07)

1 कचरा व्यवस्थापन हा शब्द सर्व प्रकारच्या कचऱ्याशी संबंधित नाही.
2 जर टाकाऊ वस्तूला आग लागली तर त्याला इग्निटेबल वेस्ट म्हणतात.
3 मुलाखतीसाठी निवड होणे म्हणजे एखाद्याला तुमच्या कौशल्यांमध्ये आणि ज्ञानात रस आहे.
4 SSB मुलाखत ५ दिवसांची असते.
5 ब्रिगेडचे नेतृत्व ब्रिगेडियर करतात.
6 IMA पुणे येथे आहे.
7 प्लॅस्टिक पिशव्या आणि कथील हा महापालिकेचा कचरा समजला जातो.

Q.2 A) आर्थिक विषमतेची विविध कारणे स्पष्ट करा. (08)

Q.2 B) व्यक्तिमत्व उजळवणारी विविध कौशल्ये समजावून सांगा. (07)

OR

Q.2 C) मुलाखती दरम्यान तुम्ही स्वतःला कसे वागाल? (08)

Q.2 D) राष्ट्रीय एकात्मतेची आवश्यकता चर्चा करा. (07)

Q.3 A) कचऱ्याचे वर्गीकरण सांगा. (08)

Q.3 B) सायकल चालवताना सुरक्षेचे उपाय स्पष्ट करा. (07)

OR

Q.3 C) ट्रेकिंगसाठी आवश्यक असलेल्या वस्तूंची यादी द्या. (08)

Q.3 D) कचऱ्याची विल्हेवाट आणि व्यवस्थापनासाठी एखादी व्यक्ती कोणती उपाययोजना करू शकते? (07)

Q.4 A) प्रदूषणाची व्याख्या करा.जलप्रदूषण समजावून सांगा आणि ते कमी करण्यासाठी उपाय सुचवा. (08)

Q.4 B) राष्ट्रीय एकात्मतेची आव्हाने कोणती आहेत? (07)

OR

Q.4 C) 'राष्ट्रीय एकात्मता हे कोणत्याही राष्ट्राचे अस्तित्व असते त्यावर भाष्य करा (08)

Q.4 D) IMA मध्ये प्रवेश मिळवण्याचे विविध मार्ग स्पष्ट करा. (07)

Q.5 टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) (15)

1. मुलाखतीची कौशल्ये
2. माती प्रदूषण
3. शौर्य पुरस्कार
4. एनसीसी पुरस्कार
5. कायमस्वरूपी किमिशन

D.B.J.COLLEGE, CHIPLUN. Date - 1/03/2025

SEMESTER-III ATKT March 2025	MARKS-75	DURATION – 2 Hrs. 30 MIN.
CLASS – SYBCOM		SUBJECT- FOUNDATION COURSE-III

Time – 2 ½ hrs. **Total Marks – 75**

N.B: **1) All questions are compulsory.**
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) A) Explain the following concepts. (Any five). **15**

1) Classical era
2) Prejudices
3) Self-awareness
4) Group Discussion
5) Schedules castes
6) Right against Exploitation
7) Human rights of person with disabilities
8) Disaster

OR

B) Discuss in detail on the Foundation Course (Semester – III) project submitted by you.

Q.2) A) In what ways do the human rights of women violate? **15**

OR

B) Explain in detail 'The Child Labour Act – 1986.

Q.3) A) Explain the impact of Disasters on Human Life. **15**

OR

B) Discuss in detail the flood of Maharashtra in 2005.

Q.4) A) State the contribution of any four scientists towards the growth of science during the period of the 'Renaissance'. **15**

OR

B) State the importance of technology in the modern era.

Q.5) A) Discuss the Advantages and Disadvantages of written communication. **15**

OR

B) Comment on 'Group Discussion' and 'Leadership'.

मराठी रुपांतर

वेळ २ - तास ३० मिनिटे. एकूण गुण - ७५

सूचना - **१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.**

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१) अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच). १५

१) पारंपारिक कालखंड

२) पूर्वगृह

३) स्वयं जाणीव

४) गट चर्चा

५) अनुसूचित जाती

६) शोषणा विरुद्धचा हक्क

७) अपंग व्यक्तिचा मानवी हक्क

८) आपत्ती

किंवा

ब) पायाभूत अभ्यासक्रम (सत्र -३) साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र.२) अ) महिलांच्या मानवी हक्कांचे उल्लंघन कशा प्रकारे केले जाते ते सांगा. १५

किंवा

ब) 'बालमजूर प्रतिबंधक कायदा १९८६' सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.३) अ) आपत्तीचे मानवी जीवनावर होणारे परिणाम विशद करा. १५

किंवा

ब) सन २००५ सालच्या महाराष्ट्रातील महापुरावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र.४) अ) पुनरुजीवन कालखंडातील कोणत्याही चार शास्त्रज्ञांचे विज्ञानाच्या विकासातील योगदान सांगा. १५

किंवा

ब) आधुनिक काळातील तंत्रज्ञानाचे महत्त्व सांगा.

प्र.५) अ) लेखी संज्ञापनाचे फायदे व तोटे यावर चर्चा करा. १५

किंवा

ब) 'गट चर्चा' आणि 'नेतृत्व' यांवर भाष्य करा.

D.B.J. College, Chiplun.

Sem. III ATKT Examination March - 2025

Class - S.Y.B.A. Sub. History Paper No : II

Date : 03/03/2025 Time :- 09:00am to 12:00pm.

Time – 3 Hours Total Marks – 100

N.B. 1) All question are compulsory.

2) All Question carry equal marks.

Q.1) Answer any two of the following. 20

A) Explain the main causes of Renaissance.

B) Examine the causes of Geographical Discoveries.

C) Discuss the religious causes of the Reformation and the role of Martin Luther in it.

Q.2) Answer any two of the following . 20

A) State the causes of American Revolution.

B) Discuss the Political and Social causes of the French Revolution of 1789.

C) Analyse the Socio-Economic transformation carred out by the Industrial Revolution in Europe.

Q.3) Answer any two of the following. 20

A) Write a note on the rise of the nation states in Europe.

B) Describe how the unification of Germany was achieved under the leadership of Bismarck.

C) Explain the various causes that led to the imperialist expansion in Asia.

Q.4) Answer any two of the following . 20

A) Explain the effects of World War I

B) Analyse the causes of Russian Revolution of 1917.

C) Explain the causes of failures of the League of Nations.

Q.5) Write short notes on any two of the following . 20

A) Meaning of Renaissance.

B) Causes of the Industrial Revolution in England.

C) Cavour .

D) Effects of Russian Revolution of 1917

मराठीत रूपांतर

वेळ - ३ तास एकूण गुण-१००

सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) पुनरुज्जीवनाची प्रमुख कारणे स्पष्ट करा.

ब) भौगोलिक शोधांच्या कारणांचे परीक्षण करा.

क) धर्मसुधारणेची धार्मिक कारणे देऊन त्यातील मार्टिन ल्युथरच्या भूमिकेची चर्चा करा .

प्रश्न २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) अमेरिकन राज्यक्रांतीची कारणे विशद करा.

ब) इ.स. १७८९ च्या फ्रान्सच्यां राजकीय आणि सामाजिक कारणांची चर्चा करा.

क)औद्योगिक क्रांतीने युरोपमध्ये घडवून आणलेल्या सामाजिक आणि आर्थिक बदलांचे विश्लेषण करा.

प्रश्न ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) युरोपमधील राष्ट्र.राज्यांचा उदय यांवर टिप लिहा.

ब) बिस्मार्कच्या नेतृत्वाखाली जर्मनीने एकीकरण कसे साध्य केले हे अधोरेखित करा.

क) आशियातील साम्राज्यवादाच्या वाढीस कारणीभूत विविध घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) पहिल्या महायुद्धाचे परिणाम स्पष्ट करा.

ब) १९१७ च्या रशियन राज्यक्रांतीच्या कारणांचे विश्लेषण करा.

क) राष्ट्रसंघाच्या अपयशाची कारणे सांगा.

प्रश्न ५)) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २०

अ) पुनरुज्जीवनाचा अर्थ.

ब) इंग्लंडमधील औद्योगिक क्रांतीची कारणे.

क) कॅव्हुर .

ड)रशियन राज्यक्रांतीचे परिणाम १९१७.

D.B.J. College, Chiplun.

Sem. - III ATKT Examination March 2025

Class : S.Y.B.A. Sub :- History Paper No. : III

Date : 08/03/2025 Time : 09:00 am to 12:00 pm.

Time – 3 Hours **Total Marks – 100**

N.B. **1) All question are compulsory.**
2) All Question carry equal marks.

Q.1 Attempt any two of the following. 20

A) Explain the importance of "Archaeological Sources".
B Describe the literary devices of ancient Indian history.
C) Give an account of the 'Foreign Traveller's accounts.

Q.2 Attempt any two of the following. 20

A) Describe the social conditions of Harappan civilization.
B)Write a note on the religious Life of Indus Valley Civilization.
C) Explain the Town Planning during Indus civilization.

Q.3 Attempt any two of the following. 20

A) Describe the rise of Janapada in ancient India.
B) Explain the Economic life of the Vedic period.
C) Comment on the religious conditions of the Vedic period.

Q.4 Attempt any two of the following. 20

A) Review the Administration system of Mahajanpads.
B) Explain the teachings of Buddhism.
C) Trace the Persian invasion of India.

Q.5 Write short notes on any two of the following. 20

A) Hindu literature.
B) Decline of the Indus Civilization
C) Social Life in the Vedic Period.
D) Gautama Buddha.

मराठीत रूपांतर

एकूण गुण - १००

वेळ - ३ तास

सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रष्न सोडवा. २०

अ) भौतिक साधनांचे महत्व स्पष्ट करा.

ब) प्राचीन भारतीय इतिहासातील वाङमयीन साधनांचे वर्णन करा.

क) परकीय प्रवाशांच्या प्रवास वृत्तांताचा मागोवा घ्या.

२) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रष्न सोडवा. २०

अ) सिंधू संस्कृतील सामाजिक परिस्थितीचे वर्णन करा.

ब) सिंधू संस्कृतीच्या धार्मिक जीवनावर टिपण लिहा.

क) सिंधू संस्कृती कालीन नगर रचना स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रष्न सोडवा. २०

अ) प्राचीन भारतातीलजनपदांच्या उदयाचे वर्णन करा .

ब) वैदिक काळातील अर्थिक जीवन स्पष्ट करा.

क) वैदिक काळातील धार्मिक परिस्थितीवर भाष्य करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रष्न सोडवा. २०

अ) महाजनपदांच्या प्रशासकीय पद्धतीचा आढावा घ्या.

ब) बौद्ध धर्माची शिकवणूक स्पष्ट करा.

क) भारतावरील पर्शियनांच्या आक्रमणाचा मागोवा घ्या.

प्र.५) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २०

अ) हिंदू वाङमय.

ब) सिंधू संस्कृतीचा ऱ्हास.

क) वैदिक काळातील सामाजिक जीवन.

ड) गौतम बुध्द जीवन.

D.B.J. College chiplun

Sem. - III ATKT Examination March 2025

class: S.Y. B.A. Sub: Macro Eco. Paper No. - II

Date: 05/03/2025 Time 09:00am to 12:00 pm.

Time: 3 Hrs Total Marks: 100

Instructions: 1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer any two of the following. 20

a) Define national income. Explain following concepts of national income.
1)Gross Domestic Production(GDP)
2) Gross National Production(GNP)
3)Net National Product(NNP)

b) Discuss the methods of measurement of national income.

c) Discuss the two-sector model of circular flow of income in a closed economy.

Q.2. Attempt any two of the following. 20

a) Explain the say's law of market.

b) Discuss the objective factors affecting on consumption function.

c) What is marginal efficiency of capital? Explain the factors affecting on marginal efficiency of capital.

Q.3. Answer any two of the following. 20

a) Explain the following concepts.
1)Money stock
2)Money supply

b) Discuss the determinants of money supply.

c) Explain the classical approach of Irving fisher demand for money.

Q.4. Attempt any two of the following. 20

a) What is a bank? Discuss the primary functions of commercial banks.

b) Explain the process of credit creation of commercial banks.

c) Explain the traditional functions of central bank.

Q.5. Write notes on any two of the following. 20

a) Drawbacks of measurement of national income

b) Linear and non-linear consumption function

c) Factors affecting on velocity of circulation of money

d) Development in commercial bank sector since 1991 in India.

***** * *****

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृती काढा.

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे लिहा. २०

अ) राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या करा. राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या खालील संकल्पना स्पष्ट करा.
१) सकल देशांतर्गत उत्पादन (GDP)
२) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन (GNP)
३) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन (NNP)

ब) राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्याच्या पद्धतींची चर्चा करा.

क) बंदीस्त अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्नाच्या चक्रीय प्रवाहाच्या द्वि-क्षेत्रीय प्रतिमानाची चर्चा करा.

प्र. २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

अ) 'से' चा बाजाराचा नियम स्पष्ट करा.

ब) उपभोग फलनावर परिणाम करणाऱ्या वस्तुनिष्ठ घटकांची चर्चा करा.

क) भांडवलाची सीमान्त कार्यक्षमता म्हणजे काय? भांडवलाच्या सीमान्त कार्यक्षमतेवर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे लिहा. २०

अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा.
१) पैशाचा साठा
२) पैशाचा पुरवठा

ब) पैशाच्या पुरवठ्याच्या निर्धारक घटकांची चर्चा करा.

क) आयर्विंग फिशरच्या पैशाच्या मागणीचा सनातनवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा २०

अ) बँक म्हणजे काय? व्यापारी बँकांच्या प्राथमिक कार्यांची चर्चा करा.

ब) व्यापारी बँकांच्या पतनिर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क) मध्यवर्ती बँकेची पारंपारिक कार्ये स्पष्ट करा.

प्र. ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा. २०

अ) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मोजमापातील दोष

ब) रेखीय आणि अरेखीय उपभोग फलन

क) पैशाच्या परीभ्रमणवेगावर परिणाम करणारे घटक

ड) भारतात १९९१ पासून व्यापारी बँक क्षेत्रातील विकास

***** * *****

D.B.J. College, Chiplun

Sem.- III ATKT Examination March 2025

Class - S.Y. B.A. Sub. Public Finance Paper No. - III

Date - 06/03/2025 Time-09:00am to 12:00pm.

Time : 3 Hours **Marks :** 100]

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Draw neat diagrams wherever necessary.
3) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1 **Answer the following questions. (any two)** **20**

a) Explain the importance and scope of public finance.
b) What is mean by Private goods? Explain its characteristics
C) Explain the meaning of externality and write its characteristics.

Q. 2 **Answer the following questions. (any two)** **20**

a) Explain Dalton's Principle of Maximum Social Advantage.
b) Describe the role of government in a modern economy.
C) Explain the canons of good tax system.

Q. 3 **Answer the following questions. (any two)** **20**

a) State the various canons of public expenditure.
b) Explain the role of public expenditure as an instrument of fiscal policy.
C) What is public debt? Explain its types.

Q. 4 **Answer the following questions. (any two)** **20**

a) Explain the causes of rising public debt in India.
b) Discuss the Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act 2004.
C) Explain the recommendations of the 14th Finance Commission.

Q. 5 **Write short notes. (any two)** **20**

a) Equity and efficiency
b) Unbalanced Budget
C) Economic and political causes of increase in public expenditure
d) Fiscal federalism.

(मराठी रूपांतर)

वेळ: ३ तास [एकूण गुण : १००]

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आवश्यक आहेत.

२) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १: खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) २०

अ) सार्वजनिक वित्ताचे महत्त्व आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) खाजगी वस्तू म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) बाह्यताचा अर्थ सांगून त्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्रश्न २: खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) २०

अ) डाल्टन यांचे महत्तम सामाजिक लाभाचे तत्व स्पष्ट करा.

ब) आधुनिक अर्थव्यवस्थेत शासनाच्या भूमिकेचे वर्णन करा.

क) आदर्श कर पद्धतीची तत्वे स्पष्ट करा.

प्रश्न ३: खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) २०

अ) सार्वजनिक खर्चाची विविध तत्वे (Canons) सांगा.

ब) राजकोषीय धोरणाचे साधन म्हणून सार्वजनिक खर्चाची भूमिका स्पष्ट करा.

क) सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय? त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्रश्न ४: खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) २०

अ) भारतातील सार्वजनिक कर्जाच्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा.

ब) राजकोषीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा २००४ (FRBM) ची चर्चा करा.

क) १४ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशी स्पष्ट करा.

प्रश्न ५: टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) २०

अ) समता आणि कार्यक्षमता

ब) समतोल अंदाजपत्रक

क) सार्वजनिक खर्चातील वाढीची आर्थिक व राजकीय कारणे

ड) वित्तीय संघराज्य व्यवस्था

Semester III ATKT Examination March 2025
Class - S.Y.B.A. Sub.: Marathi Paper No - III
Date :- 27/03/2025 Time : 09:00 am to 12:00 pm

वेळ ०३ तास

एकूण गुण १००

सूचना -१) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ अ) कथात्मक साहित्याचे घटक लिहा . २०

किंवा

ब) कादंबरी म्हणजे काय सांगून, कादंबरीचे प्रकार लिहा.

प्रश्न २ अ) नवनाथचा संघर्ष फेसाटी कादंबरीतून कसा साकारला आहे; ते लिहा. २०

किंवा

ब) वंचित समाजाचे चित्रण 'फेसाटी' कादंबरीतून कसे अभिव्यक्त होते ; ते साधार लिहा.

प्रश्न ३ अ) बकऱ्याची बॉडी या कथासंग्रहातील 'बेगम' आणि 'नशीब' या कथांचा सविस्तर वेध घ्या. २०

किंवा

ब) हिंदू-मुस्लिम संघर्ष समर खडस यांनी 'बकऱ्याची बॉडी' या कथासंग्रहातून कसे रेखाटले आहे; ते लिहा.

प्रश्न ४) पुढीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. ४०

१) कादंबरीचे घटक
२) कथा- कादंबरीतील फरक
३) फेसटीचे निवेदन तंत्र
४) फेसाटी कादंबरीतील स्त्री व्यक्तिरेखा
५) बकऱ्याची बॉडी या कथेतील पोलीस -यंत्रणा
६) बकऱ्याची बॉडी मधील भाषाशैली

Time 3 hrs. Marks 100

- All the questions are compulsory
- All questions carry equal marks
- Figure to the right indicate full marks

Q. 1 Write short notes on any four of the following. 20

a. Soliloquy
b. Aside
c. Catharsis
d. Confidante
e. Sanskrit Theatre
f. Masks and costumes in theatre

Q.2 Attempt **any one** of the following. 20

1. Discuss Oedipus Rex by Sophocles as a Tragedy of fate.

2. Critically appreciate the role and significance of chorus in Oedipus Rex by Sophocles.

Q.3 Answer any one. 20

a. Bring out the importance of folk elements in the monologue "The Flowers" by Girish Karnad.
b. Describe the relationship of the priest with Chandravati in the monologue "The Flowers" by Girish Karnad.

Q.4 Explain in detail (Any two) 20

a. The role of Teiresias
b. The character of Jocasta
c. The relationship between Oedipus and Creon
d. The end of the play Oedipus Rex by Sophocles.

Q.5 Write short notes on any two 20

A. The Priest's love for Chandravati
B. The Priest's wife in The Flowers
C. The Chieftain in The Flowers
D. Importance of flowers in The Flowers

D.B.J. College, Chiplun.
Sem. III ATKT Examination, March 2025

Class: S.Y.B.A. Sub.: Hindi Paper No.-II
Date: 07/03/2025 Time: 09:00am to 12:00pm

समय - ३ घंटे कुल अंक-१००

सूचना १) सभी प्रश्न छुड़ाना अनिवार्य है।
२) दाहिने ओर के अंक पूर्णांक दर्शाते है।

प्रश्न. १. संदर्भ सहित व्याख्या स्पष्ट कीजिए। (२०)

अ) "ऊधो ! मन नाही दस बीस।
एक हुतो सो गयो हरि के संग, को अराघ तुव ईस?"

अथवा

"नन्हीं चींटी जब दाना लेकर चलती है।
चढ़ती दीवारों पर, सौ बार फिसलती है।
मन का विश्वास रगों में साहस भरता है।
चढ़कर गिरना, गिरकर चढ़ना न अखरता है।"

ब) " हेमा – स्वयंप्रभा की
इच्छा बिना
नहीं प्रवेश कर सकेगा
कोई इसमें। "
यह दिया वरदान फिर
देवेंद्र ने।

अथवा

"मातु ,हाँ
माँ जानकी की खोज में
यह वानरी समुदाय
निकला है। "

प्रश्न २. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए। (४०)

अ) 'तुलसीदास'जी सगुण राम के भक्त थे।यह उनके व्यक्तित्व के आधार पर स्पष्ट कीजिए।

अथवा

'जो बीत गई सो बात गई' कविता के आशय को अपने शब्दों में लिखिए।

ब) 'स्वयंप्रभा' का चरित्र-चित्रण कीजिए ।

अथवा

'स्वयंप्रभा 'खंडकाव्य के माध्यम से कवि ने पर्यावरण की समस्या की ओर ध्यान आकृष्ट किया है। -इस तथ्य पर प्रकाश डालिए|

VBJ College Chiplun Sem-III ATKT

P.B.J. College, Chiplun.

Sem. - III, ATKT Examination, March 2025

Class. S.Y.B.A. Sub.: Hindi Paper No - II

Date: 07/03/2025 Time - 9:00 am to 12:00 pm.

प्रश्न. ३. निम्नलिखित में से किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखिए। (२०)

'वह तोडती पत्थर' कविता का उद्देश्य कौन-सा है?

अथवा

'स्वयंप्रभा' खंडकाव्य के संदेश पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न ४. टिप्पणियाँ लिखिए। (१०)

अ)' संत मीराबाई 'का परिचय|

अथवा

'आज सड़कों पर लिखे नहीं' कविता का सारांश|

ब) 'स्वयंप्रभा' खंडकाव्य का 'वायुसुत हनुमान' ।

अथवा

'स्वयंप्रभा' खंडकाव्य की 'हेमा'।

प्रश्न ५. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक वाक्य में दीजिए। (१०)

१)कबीर के गुरू का नाम क्या था?

२)' विनयपत्रिका' यह किसका ग्रंथ है?

३) पैरों में घुंगरू बांधकर कौन नाचती थी?

४) ब्रज और अवधी भाषाओं के विद्वान कवि कौन है?

५)'माँ पर नहीं लिख सकता कविता' के कवि कौन है?

६) 'स्वयंप्रभा' किस भगवान की भक्त थी?

७) वायुसुत या पवनपुत्र किसे कहाँ गया है?

८) 'स्वयंप्रभा' की सखी हेमा के पिता कौन थे?

९) 'स्वयंप्रभा' किस भगवान के दर्शन चाहती थी?

१०) 'स्वयंप्रभा' किस जाती की थी?

Class : S.Y B.A. Sem : Introduction to Poetry Paper with - III
Date : 08/03/2025 Time : 09:00am to 12:00pm.

Time- 3hrs. Mark-100

N.B. 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

Q.1. A Write short notes on any **two** of the following. 10
1. Tone of the poem
2. Imagery
3. Figurative Language
4. Symbol

B Write short notes on any **two** of the following. 10
1. Ode
2. Ballad
3. Lyric
4. Free verse

Q.2. A Critically appreciate Spencer's *Men call you fayer* from Amoretti as a typical Spenserian sonnet. 20

OR

B Discuss the theme of the invocation and prologue of *Paradise Lost book* I by John Milton.

OR

C Analyse *O Captain! My Captain!* by Walt Whitman as an elegy.

Q.3. A Comment on Tagore's idea of freedom as presented in his poem *Freedom*. 20

OR

B Explain the characteristics of the form of dramatic monologue with special reference to Alfred Lord Tennyson's *Ulysses*

OR

C Discuss the use of satire and irony in Wole Soyinka's *To My First White Hairs*

Q.4. Write short notes on any **two** of the following. 20
1. The concept of Time in Shakespeare's sonnet No. 19 *Devouring Time, blunt thou the Lion's paws*
2. The wandering Aengus and his love in *The Song of Wandering Aengus* W. B. Yeats
3. The significance of diverging roads in *The Road Not Taken by* Robert Frost.
4. Representation of different aspects of Beauty in *Ode to Beauty* by Emerson

Q.5. Write short notes on any **two** of the following. 20
1. The life philosophy in *You Start Dying Slowly* by Pablo Neruda
2. Use of allegory in *Enterprise* by Nissim Ezekiel
3. Symbolism in *Indian Weavers* Sarojini Naidu
4. The character of the mysterious lady in *La Belle Dame sans Merci* by John Keats.

वर्ग : द्वितीय वर्ष कला | विषय : ऐच्छिक मराठी | पेपर नं. III
दिनांक : ०८/०३/२०२५ | वेळ : ३ तास | एकूण गुण २००

वेळ : ३ तास एकूण गुण २००

****

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

****

प्रश्न १ ला अ) मानवी भाषेची वैशिष्ट्ये सविस्तर विशद करा. २० गुण

किंवा

आ) रोमान याकोबसन यांचे भाषिक संप्रेषणाचे नमुनारूप स्पष्ट करा.

प्रश्न २ रा अ) सपीर व वोर्फ यांचा भाषिक सापेक्षतावादाचा अभ्युपगम स्पष्ट करा. २० गुण

किंवा

आ) प्रमाणभाषेचे स्वरुप सांगून तिची प्रमुख वापरक्षेत्रे लिहा.

प्रश्न ३ रा अ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज व महत्त्व यांचा आढावा घ्या. २० गुण

किंवा

आ) मराठीतील प्रमुख बोलींचा परामर्श घ्या.

प्रश्न ४ था खालीलपैकी कोणत्याही <u>चार टीपा</u> लिहा. ४० गुण

१) मानवी भाषेची द्विस्तरीय रचना
२) भाषेचे संपर्कनिष्ठ कार्य
३) भाषा–एक सांस्कृतिक संचित
४) व्यवसायनिष्ठ बोली
५) बोलींच्या अभ्यासातील क्षेत्रीय कार्याचे महत्त्व
६) मालवणी बोलीची वैशिष्ट्ये

****

V.P.S. College, Chiplun.

Sem. III ATKT Examination March 2025

Class : S.Y. B.A. Sub. Hindi Paper No. - III

Date :- 08/03/2025 Time : 09:00 am to 12:00 pm.

समय:-३ घंटे पूर्णांक:- १००

सूचना:- १.प्रश्न क्रमांक १ से ६ में से किन्ही ४ प्रश्नों के उत्तर लिखिए।

२.अंतिम प्रश्न अनिवार्य है।

प्रश्न १.प्रयोजनमूलक हिन्दी की परिभाषा बताकर उसकी व्यापकता पर प्रकाश डालिए। २०

प्रश्न २.साहित्यिक का हिन्दी के महत्व को रेखांकित कीजिए। २०

प्रश्न ३. सामान्य हिन्दी का अर्थ तथा उसकी विशेषताएँ बताइए। २०

प्रश्न ४. आधुनिक युग में अनुवाद के महत्व को स्पष्ट कीजिए। २०

प्रश्न ५. हिन्दी पत्रकारिता के विकासक्रम को समझाइए। २०

प्रश्न ६. अपने क्षेत्र की गलियों और सड़कों की अस्वच्छता के संदर्भ में नगरपालिका के नाम शिकायती पत्र लिखिए। २०

प्रश्न ७. अ) निम्नलिखित परिच्छेद का हिन्दी में अनुवाद कीजिए। १०

वेळ हा खूप मौल्यवान आहे. एकदा निघून गेलेली वेळ ही कधीही परत येत नाही. त्यामुळे वेळेचा नेहमी सदुपयोग केला पाहिजे जे लोक आपल्या जीवनामध्ये वेळेचा योग्य वापर करतात, तेच लोक त्यांच्या जीवनामध्ये यशस्वी होतात. त्यांना कधीही पश्चात्ताप करावा लागत नाही. वेळेचा योग्य वापर करणे म्हणजेच जीवनाला सार्थक बनवणे. आपल्या महापुरुषांनी वेळेला खूप महत्व दिले आहे महात्मा गांधीजी, पंडित जवाहरलाल नेहरू, लोकमान्य टिळक यांनी कायम वेळेचा सदुपयोगच केला आहे ज्ञान, कौशल्य, संपत्ती आणि प्रतिष्ठा यांसारख्या गोष्टींची प्राप्ती ही जेव्हा आपण वेळेचा सदुपयोग करतो तेव्हाच होते.एक वेळ चोरीला गेलेले धन आपल्याला परत मिळू शकते पण एकदा का वेळ आपल्या हातातून निघून गेली की परत कधीच येत नाही कितीही धन देऊन वेळेला कधी विकत घेतले जाऊ शकत नाही. म्हणून वेळ ही एक महत्वाची संपत्ती आहे. म्हणून प्रत्येकाने आपल्या जीवनात वेळेचा सदुपयोग करणे खूप गरजेचे आहे

ब) निम्नलिखित शब्दों के पारिभाषिक हिन्दी शब्द बताइए। १०

१. Deficit
२.Guideline
३.Joint Committee
४.Norm
५. Renewal
६.Password
७. key Post
८. Minutes
९.Waiting list
१०.zonal office

****

Semester III ATKT examination October – 2025

Class: S.Y.B.A. Subject: Geography (Geographyof Maharashtra) Paper no. II

Date: 10/03/2025 Time: 9:00am to 12:00pm Total marks: 100

N.B. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks for the question.
3) Draw maps and diagrams wherever necessary.
4) Use of map stencil and simple calculator is allowed.
5) Attach appendixes along with the answer paper.

Q.1.Attempt any two question for the following. (20)
A) Discuss the rainfall distribution in Maharashtra.
B) Describe the major rivers in Maharashtra.
C) State the physiographic division of Maharashtra & explain any one of them.

Q.2.Attempt any two question for the following. (20)
A) Explain the forest types in Maharashtra.
B) State the importance of soil in Maharashtra and suggest measures on them.
C) Discuss the different energy resources in Maharashtra.

Q.3.Attempt any two question for the following. (20)
A) Explain the agricultural regions in Maharashtra.
B) Discuss the livestock resource in Maharashtra.
C) Write short notes on:
1) Issues related with fisheries in Maharashtra.
2) Social problems associated with agriculture.

Q.4.Attempt any two question for the following. (20)
A) Describe the factors affecting on location of the industries in Maharashtra.
B) Explain the types of transportation in Maharashtra.
C) Write short notes on:
1) Sugar Industry
2) Issues related with transport development in Maharashtra

Q.5.A) Mark and name of the following Features at the most appropriate location in the outline map of Maharashtra supplied to you. (Refer Appendix -I) (10)
1) Latur District
2) Hill station in Sindhudurg
3) Longest river in Maharashtra
4) Region of alluvial soil
5) Any one rice production district in Vidarbha region
6) A district having Bauxite reserves
7) Largest banana production district
8) Aurangabad industrial region
9) NH -66
10) Chhatrapati Shivaji Maharaj International Airport

B) Construct the choropleth map for following data and interpret it. (Refer Appendix - II) (10)
Ratnagiri District: Tehsil wise Population Density, 2011

Sr. No.	Tehsils	Population Density
1	Mandangad	140
2	Dapoli	206
3	Khed	177
4	Chiplun	236
5	Guhagar	186
6	Ratnagiri	158
7	Sangameshwar	338
8	Lanja	141
9	Rajapur	139

मराठी रुपांतर गुण: १००

वेळ: ३ तास

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत आणि सर्वांना समान गुण आहेत.

२. उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.

४. नकाशा आराखडा आणि साधे गणक यंत्र (Calculator) वापरण्यास अनुमती आहे.

५. नकाशा परिशिष्ट पाने उत्तर पत्रिकेस जोडा.

प्र. क्र. १ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) महाराष्ट्रातील पर्जन्याच्या वितरणाची चर्चा करा.

ब) महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांचे वर्णन करा.

क) महाराष्ट्राच्या प्राकृतिक रचनेचे विभाग सांगा आणि कोणत्याही एकाचे स्पष्टीकरण द्या.

प्र. क्र. २ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) महाराष्ट्रातील वनांचे प्रकार स्पष्ट करा.

ब) महाराष्ट्रातील मृदेचे महत्त्व सांगून मृदा संवर्धनाचे उपाय सुचवा.

क) महाराष्ट्रातील विविध ऊर्जा संसाधनांची चर्चा करा.

प्र. क्र. ३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) महाराष्ट्रातील कृषी प्रदेश स्पष्ट करा.

ब) महाराष्ट्रातील पशुसाधनसंपत्तीची चर्चा करा.

क) टिपा लिहा:

१) महाराष्ट्रातील मत्स्य व्यवसायाशी संबंधित समस्या. २) शेतीशी संबंधित सामाजिक समस्या.

प्र. क्र. ४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२०)

अ) महाराष्ट्रातील उद्योगधंद्यांच्या स्थानावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा.

ब) महाराष्ट्रातील वाहतुकीचे प्रकार स्पष्ट करा .

क) टिपा लिहा:

१) साखर उद्योग २) महाराष्ट्रातील वाहतूक विकासाशी संबंधित समस्या

प्र. क्र. ५ अ) तुम्हास पुरविलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात खालील बाबी योग्य ठिकाणी दाखवा आणि नावे द्या. (परिशिष्ट १ चा संदर्भ घ्या). (१०)

१) लातूर जिल्हा

२) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील थंड हवेचे ठिकाण

३) महाराष्ट्रातील सर्वात मोठी नदी

४) गाळाच्या मातीचा प्रदेश

५) विदर्भातील कोणताही एक तांदूळ उत्पादन जिल्हा

६) बॉक्साईटचे साठे असलेला एक जिल्हा

७) सर्वाधिक केळी उत्पादन जिल्हा

८) औरंगाबाद औद्योगिक क्षेत्र

९) राष्ट्रीय महामार्ग – ६६

१०) छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळ

ब) खालील सांखिकी माहितीच्या आधारे छाया पद्धतीचा नकाशा तयार करा व त्याचे विस्लेषण करा. (परिशिष्ट २ चा संदर्भ घ्या). (१०)

रत्नागिरी जिल्हा: तालुक्यानुसार लोकसंख्या घनता, २०११

अ. क्र.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
तालुके	मंडणगड	दापोली	खेड	चिपळूण	गुहागर	रत्नागिरी	संगमेश्वर	लांजा	राजापूर
लोक संख्या	140	206	177	236	186	158	338	141	130

dix -II / परिशिष्ट - II

Seat No. _____

Jr. Supervisior _____

RATNAGIRI DISTRICT

रत्नागिरी जिल्हा

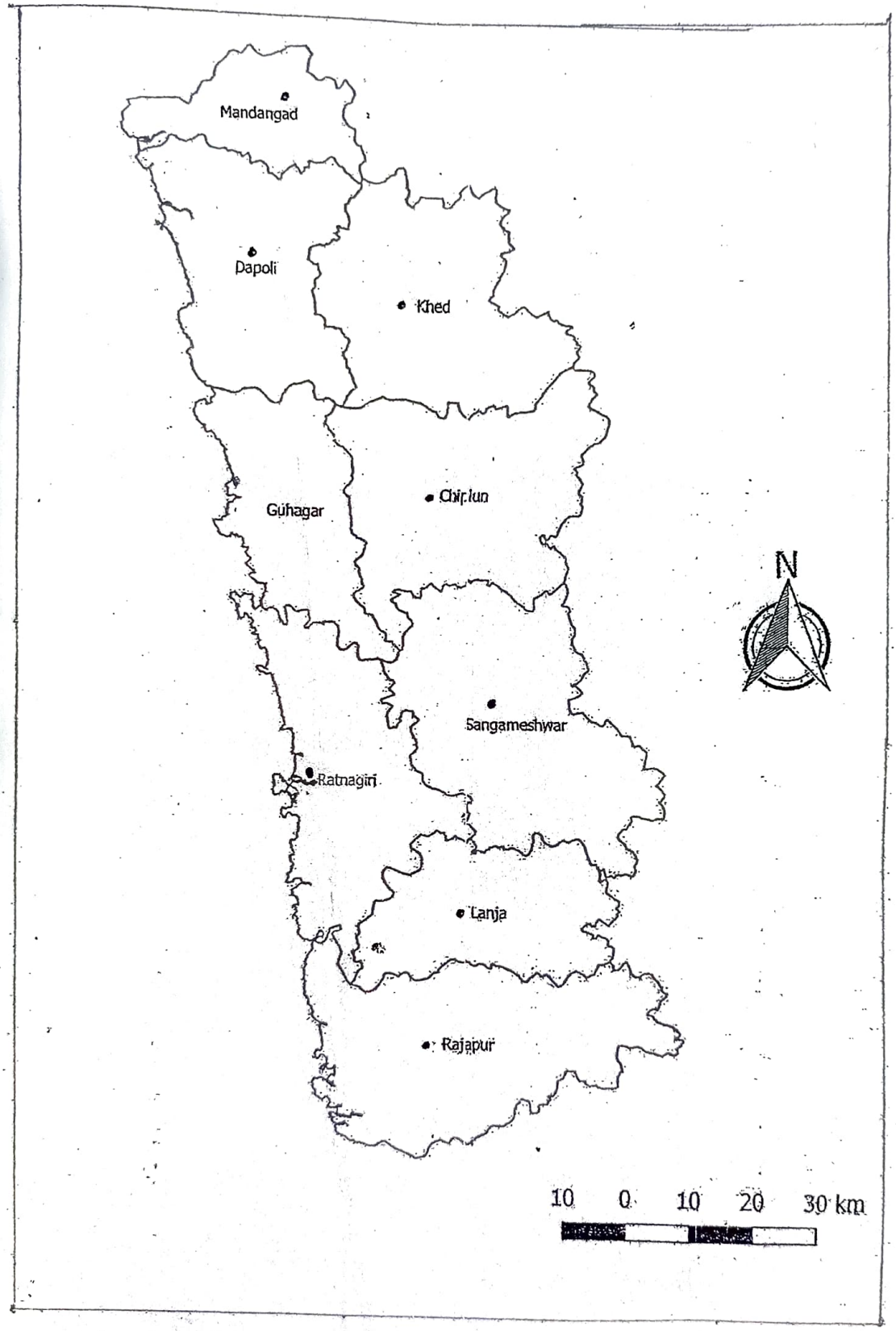

MAHARASHTRA

महाराष्ट्र

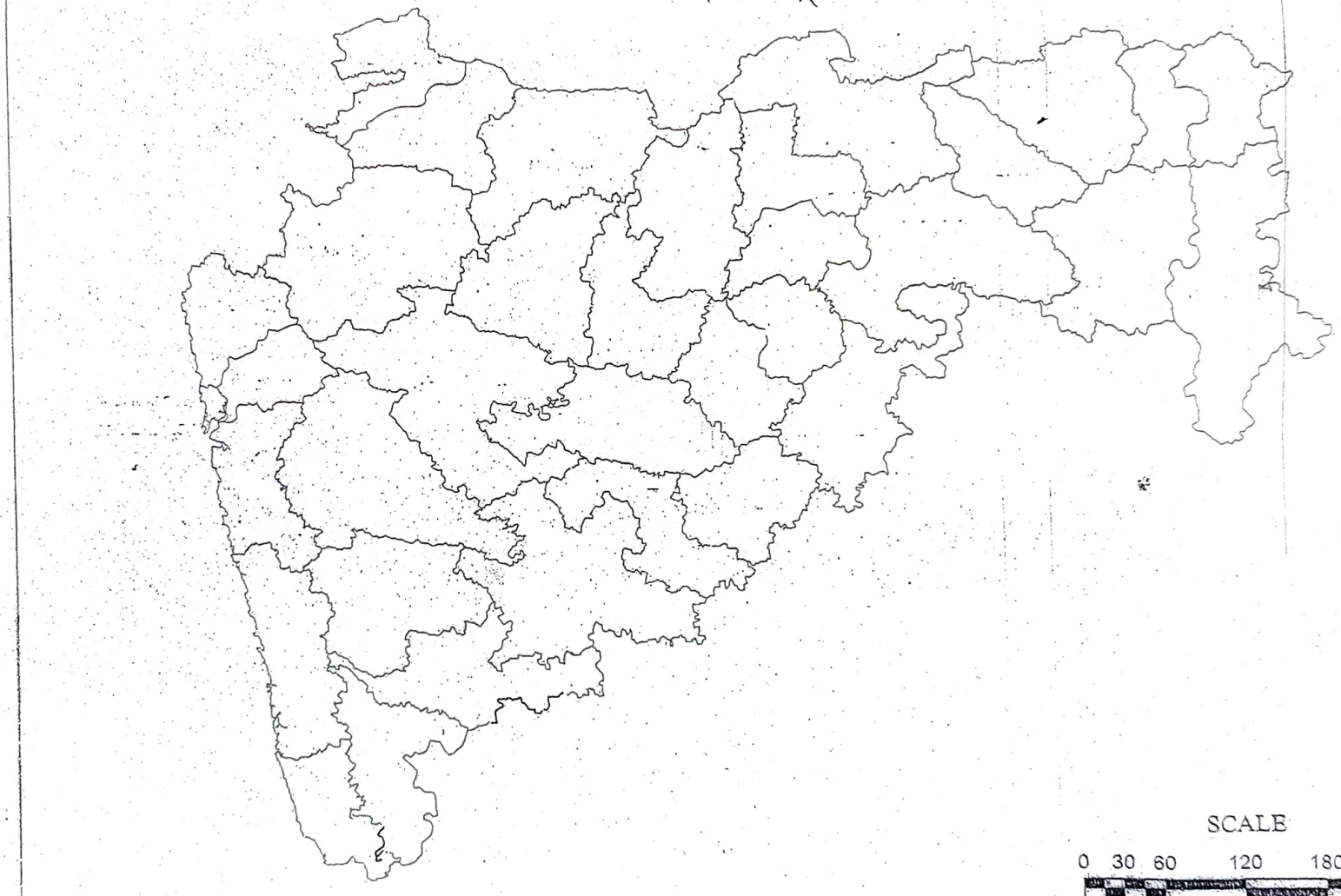

SCALE

0 30 60 120 180 240

KM

DBS College, Chiplun
SEM - III ATKT Exam March-2025
Class - SYBA Geography Paper No-III 9.00 to 12.00 pm

Date - 11-03-2025

Time : 3.00Hrs Marks 100

N.B : 1. All questions are compulsory and carry equal marks.
2. Draw maps, sketches and diagrams wherever necessary.
3. Use of map stencil is allowed.
4. Attach Appendix -I (outline map of world) to your answer paper.

Q. 1. Attempt any two questions from the following. 20

A) Discuss the major gene centers of agriculture.

B) What is agriculture geography? State the nature and scope of agricultural geography.

C) Write in detail the diffusion and change in agriculture.

Q.2 Attempt any two questions from the following. 20

A) Explain the Economic and Physical factors influencing on agriculture

B) With help of neat diagram explain the agricultural land use model of Von Thunen.

C) Describe the political and technological factor influencing on agriculture

Q. 3. Attempt any two questions from the following. 20

A) Write note on : 1) Mix farming 2) sericulture

B) Explain the types of commercial agriculture.

C) Write the distribution and trade of major food-grain in the world.

Q. 4. Attempt any two questions from the following. 20

A) Define green revolution and give the merits - demerits of its.

B) Describe the economic problems associated with agricultural.

C) Give an account on organic farming.

Q. 5.A) Mark and name the following on the outline map of the world given to you. 10

i) Largest wheat producer country
ii) Maya civilization
iii) A desert Asia
iv) Largest jute producer country
v) World's longest river
vi) Mountain range in Australia
vii) Beef exporter country
viii) Largest desert in South Africa
ix) Fish bank in Atlantic Ocean
x) conference tree region in N. America

Q. 5.B) Construct the simple line graph with help of following data. 10

Sanchi Rainfall 2021

Month	Jan	Feb	March	April	May	June	July	Agust	Sept.	Oct.	Nov.	Dec
Rainfall in CM	2.7	1.0	0.0	1.5	1.5	13.7	18.7	23.7	27.2	11.3	05.0	3.0

गुण : १००

वेळ : ३.०० तास

सूचना १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य असून सर्वांना समान गुण आहेत.
२. आवश्यक तेथे नकाशे, आराखडे आणि आकृत्या काढा.
३. नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
४. परिशिष्ट — १ ; जगाचा बाहयरेषाकृती नकाशाचा उत्तर पत्रिकेला जोडा.

२०

प्र. १. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. कृषीचे प्रमुख उगमस्थानांची चर्चा करा.

ब. कृषी भूगोल म्हणजे काय? कृषी भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती सांगा.

क. कृषीचा प्रसार आणि कृषीतील बदल सविस्तर लिहा.

२०

प्र. २. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. कृषीवर परिणाम करणारे आर्थिक आणि प्राकृतिक घटक स्पष्ट करा.

ब. सुबक आकृतीच्या सहाय्याने व्हॉन थ्यूनेन यांचा कृषीभूमी उपयोजन सिध्दांत स्पष्ट करा.

क. कृषीवर परिणाम करणारे राजकिय आणि तांत्रिक घटक स्पष्ट करा.

२०

प्र. ३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. टिपा लिहा : १ मिश्रशेती २ रेशीमशेती

ब. व्यांवसायिक शेतीचे प्रकार यावर स्पष्ट करा.

क. जागतिक अन्नधान्याचे वितरण आणि व्यापार सविस्तर लिहा.

२०

प्र. ४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. हरित क्रांतीचा परिचय देऊन त्याचे फायदे—तोटे सविस्तर लिहा.

ब. कृषीशी संबंधीत आर्थिक समस्या वर्णन करा.

क. सेंद्रीय शेती यवार सविस्तर टिपण्णी करा.

प्र. ५. अ. तुम्हाला दिलेल्या जगाच्या नकाशामध्ये खालील घटक दाखवून नावे द्या.**परिशिष्ट — १** १०

i) सर्वाधिक गहू उत्पादक देश
ii) माया संस्कृती
iii) आशियातील एक वाळवंट
iv) सर्वाधिक ताग उत्पादक देश
v) जगातिल सर्वात लांब नदी
vi) ऑस्ट्रेलियातील पर्वत रांग
vii) गोमांस निर्यातिक देश
viii) दक्षिण आफ्रिकेतील मोठे वाळवंट
ix) अटलांटिक माहासागरातील मत्स बॅक
x) उत्तर अमेरिकेतील सुचीपर्णी वने

प्र. ५. ब. खालील माहितीच्या आधारे सधा रेशालेख काढा. १०

सांची पर्जन्य २०२१

महिने	जने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जूलै	ऑगस्ट	सप्टे	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें
पर्जन्य से.मी.	२.७	१.०	०.०	१.५	१.५	१३.७	१८.७	२३.७	२७.२	११.३	०५.०	३.०

Jr. Supervisior

Seat No--------.(Appendix - I / परिशिष्ट – १)

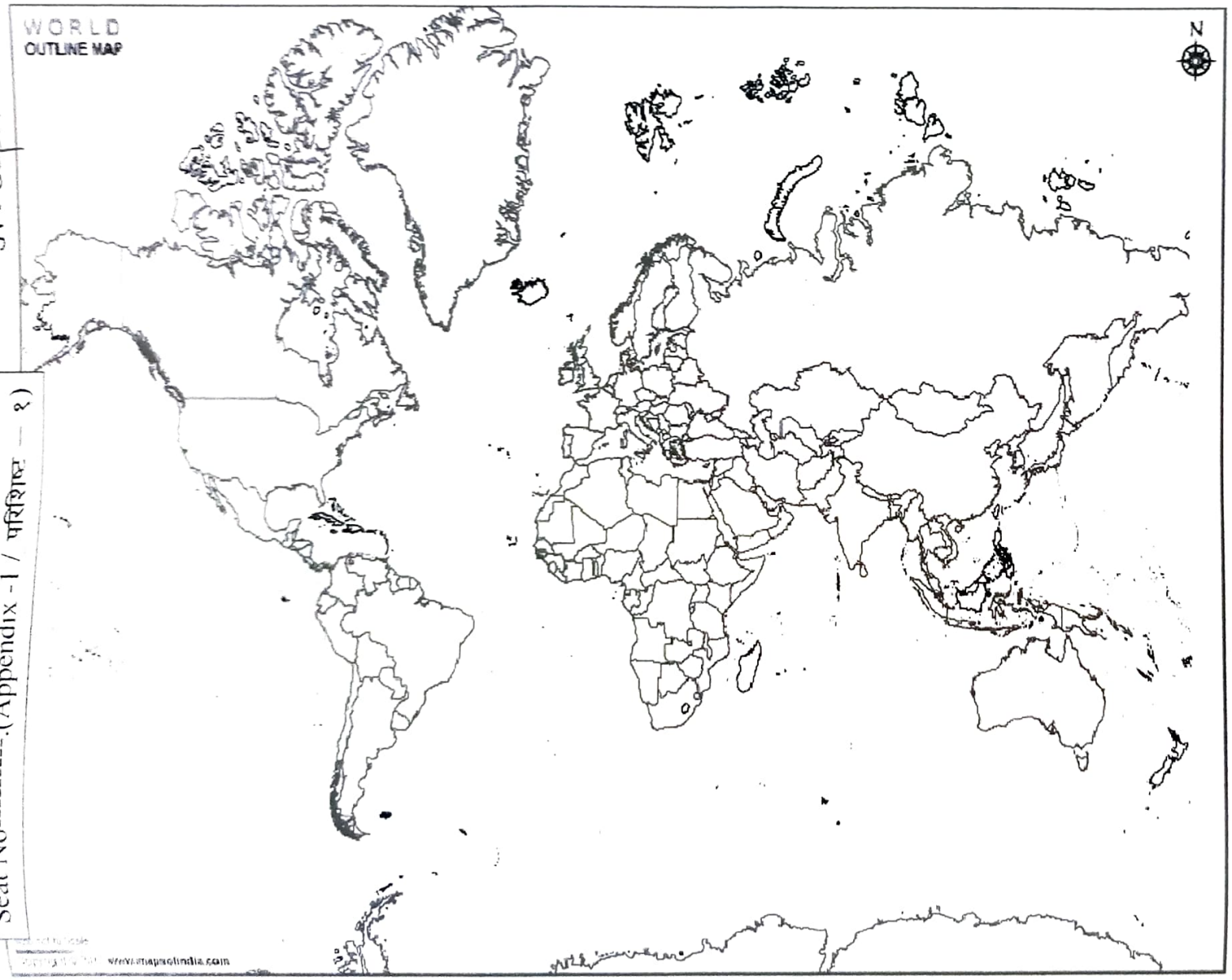

Index

Sr. N	Symbol	Name
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

B.J. COLLEGE, CHIPLUN
ATKT - March 2025

SEMESTER – III DURATION 3 Hrs MARKS -100

CLASS - SYBA SUBJECT- DEMOGRAPHY-I

[Time 3 Hours] [Marks- 100]

NB **1) All questions are compulsory.**
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1. Answer any TWO of the following. **25**

a) Explain relationship between demography and social science.
b) Discuss the theory of demographic transition.
c) What are the features of Indian population? Discuss.

Q2. Answer any TWO of the following. **25**

a) Explain the civil registration system in India.
b) Define census and explain features of census method.
c) What is national family health survey? Discuss with reference to NFHS -1.

Q3. Answer any TWO of the following. **25**

a) What is crude death rate? Explain the method of measuring crude death rate.
b) Explain the concept of simple growth rate and compound growth rate of population.
c) Discuss various reasons of high birth rate in India.

Q4. Write note on any TWO of the following. **25**

a) Fertility and total fertility rate.
b) Natural checks and preventive checks of Malthusian theory of population.
c) Causes of population growth in India.

वेळ - ३ तास गुण - १००

सूचना- १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. २५

अ) लोकसंख्याशास्त्र आणि सामाजिक शास्त्र यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.

ब) लोकसंख्या संक्रमणाच्या सिद्धांतावर चर्चा करा.

क) भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये कोणती ? चर्चा करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. २५

अ) भारतातील नागरी नोंदणी प्रणाली स्पष्ट करा.

ब) जनगणनेची व्याख्या करा आणि जनगणना पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) राष्ट्रीय कुटुंब आरोग्य सर्वेक्षण म्हणजे काय? NFHS -1 च्या संदर्भाने चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. २५

अ) ढोबळ मृत्युदर म्हणजे काय? ढोबळ मृत्युदर मोजण्याची पद्धत स्पष्ट करा.

ब) लोकसंख्येचा साधा विकास दर आणि चक्रवाढ दर या संकल्पना स्पष्ट करा.

क) भारतातील उच्च जन्मदराच्या विविध कारणांची चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २५

अ) प्रजनन क्षमता आणि एकूण प्रजनन दर.

ब) माल्थसच्या लोकसंख्या सिद्धांतातील नैसर्गिक उपाय व प्रतिबंधात्मक उपाय.

क) भारतातील लोकसंख्या वाढीची कारणे .

D.B.J. College, Chiplun

SYBA - Semester III Exam March 2025

ATKT

Subject- Business Communication **Paper-I**

Marks- 100 9.00am to 12.00pm **Duration-3 hrs.**

N.B.-1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A Explain the following terms in 2 to 3 sentences (**any five**). 10

1. Feedback
2. Moodle
3. Diagonal communication
4. Digital ethics
5. Business etiquette
6. Halo effect
7. Proxemics
8. Listening

B Fill in the blanks by choosing appropriate options. 05

1. The English word communication is derived from ------ language.

   a) Latin b) French c) English d) Hindi

2. -------is an online website that allows user to connect with people to build a social circle. This online website is created by Mark Zuckerberg in 2004.

   a) WhatsApp b) Facebook c) Blog d) Twitter

3. The flow of communication within the organization among its employees is called --------channel of communication.

   a) Outward b) Inward c) External d) Internal

4. ----------is vital part of communication, it includes facial expressions, eye contact, gestures, postures and even dress and grooming.

   a) Verbal b) Audio visual c) Visual d) Body language

5. -----deals with the operation of the media, including broadcast media, film, print media and the internet.

   a) Computer ethics b) Media ethics

   c) International business ethics d) Workplace ethics

C State whether the following statements are true or false. 05

1. Sender is the WHO of the communication process.
2. Communication which moves from higher level to lower level, from manager to supervisor , is vertical communication.

3. Nonverbal communication is communication without language.
4. Ethics are the rules led by the government to run a business.
5. Prejudice and closed mind are psychological barrier.

Q.2 Write short notes on **any four** of the following. 20

1. Need and importance of communication
2. Decoding
3. Sender
4. Channel of communication
5. Tools for Video Conference
6. Use of Blogging for business

Q.3 Attempt **any two** of the following. 20

1. Describe various Non-Verbal methods of communication with suitable examples.
2. Describe psychological barriers to communication in detail.
3. Explain various barriers to listening and state strategies for effective listening.

Q.4 Attempt **any four** letters of the following. 20

1. Draft a recommendation letter for an employee of your firm who has given your name as referee in his application for the post of marketing manager in another company.
2. You have hired a new intern to work in your Travel agency. Prepare a draft of his/her letter of appointment.
3. You are selected as a store manager in Dmart . Draft a letter for acceptance of the same.
4. Write a letter of appreciation to your employee who has worked hard on a project completed it before the deadline.
5. You have been selected in a multinational company as a digital media creator. Draft a letter of resignation to your employer where you are working.

Q.5 A Draft a letter of application with Resume for the post of an Accountant at Bafna motors. 10

B Write a book review of *The 7 Habits of Highly Effective People* by Stephen Covey. 05

C Write a paragraph on - suitable energy resources- a need of time 05

DBJ College, Chiplun
SYBA - Sem III ATKT Examination March 2025
Sub:- Business Communication Paper I

भाषांतर

वेळ - ३ तास. 9:00 am to 12:00 pm मार्क-१००

सूचना - १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३.मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत

४. प्रश्न क्रमांक ५ क हा इंग्रजी मध्येच लिहावयाचा आहे

प्र.१ अ खालील **कोणत्याही पाच** संज्ञा २ ते ३ वाक्यांमध्ये स्पष्ट करा. १०

१. अभिप्राय

२. मूडल

३. कर्णरेषा संज्ञापन

४. डिजिटल नैतिकता

५. व्यवसाय शिष्टाचार

६. हॅलो प्रभाव

७. प्रॉक्सेमिक्स

८. श्रवण

ब योग्य पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा. ०५

१. कम्युनिकेशन ह्या इंग्रजी शब्दाची उत्पत्ती मूळ --------- भाषेतील शब्दापासून झालेली आहे.

अ) लॅटिन ब) फ्रेंच क) इंग्रजी ड) हिंदी

२. . ------ ही एक ऑनलाइन वेबसाइट आहे जी वापरकर्त्यांना सामाजिक वर्तुळ तयार करण्याची तसेच लोकांशी जोडण्याची सुविधा पुरवते. ही ऑनलाइन वेबसाइट मार्क झुकरबर्गने यांनी २००४ मध्ये तयार केली होती.

अ) WhatsApp ब) Facebook क) ब्लॉग ड) Twitter

३. संस्थेतील कर्मचाऱ्यांमधील संवादाच्या प्रवाहाला संवादाचा------ प्रवाह म्हणतात.

अ) बाह्य ब) आवक क) बाह्य ड) अंतर्गत

४. -------- हासंवादाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे, त्यात चेहऱ्यावरील हावभाव, डोळ्यांचा संपर्क, हावभाव, मुद्रा आणि अगदी पोशाख आणि सौंदर्य यांचा समावेश होतो.

अ) शाब्दिक ब) दृकश्राव्य क) दृश्य ड) देहबोली

५. -------- हे प्रसारण माध्यम, चित्रपट, मुद्रित माध्यम आणि इंटरनेट यासह माध्यमांच्या ऑपरेशनशी संबंधित आहे.

अ) संगणक नीतिशास्त्र ब) माध्यम नीतिशास्त्र

क) आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय नैतिकता ड) कामाच्या ठिकाणीचे नीतिशास्त्र

क खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते सांगा. ०५

१. प्रेषक संप्रेषण प्रक्रियेचा WHO आहे.

२. उच्च स्तरावरून खालच्या स्तरावर, व्यवस्थापकाकडून पर्यवेक्षकापर्यंत होणारे संप्रेषण म्हणजे अनुलंब संप्रेषण होय.

३. अशाब्दिक संप्रेषण म्हणजे भाषेशिवाय होणारे संप्रेषण होय.

४. नैतिकता म्हणजे व्यवसाय चालवण्यासाठी सरकारने निश्चित करून दिलेले नियम होय.

५. पूर्वग्रह आणि संकुचित मानसिकता हे मानसिक अडथळे आहेत.

प्र.२ खालीलपैकी **कोणत्याही चारवर** टीप लिहा. २०

१ संप्रेषणाची गरज आणि महत्त्व

२. डीकोडिंग

३. प्रेषक

४. संप्रेषण प्रवाह

५. व्हिडिओ कॉन्फरन्ससाठी साधने

६. व्यवसायासाठी ब्लॉगिंगचा वापर

प्र.३ खालीलपैकी **कोणत्याही दोन** प्रश्नांची विस्तृत उत्तरे लिहा. २०

१. संप्रेषणाच्या विविध अशाब्दिक पद्धतींचे योग्य उदाहरणांसह स्पष्टीकरण करा.

२. संप्रेषणातील मनोवैज्ञानिक अडथळ्यांचे तपशीलवार वर्णन करा.

३. श्रवण प्रक्रियेतील विविध अडथळे स्पष्ट करा आणि प्रभावी श्रवण प्रकीयेसाठीच्या विविध तंत्राची चर्चा करा

प्र.४ खालीलपैकी **कोणत्याही चार** पत्रांचा मसुदा तयार करा. २०

१. तुमच्या संस्थेतील एका कर्मचाऱ्याने दुसऱ्या संस्थेमध्ये मार्केटिंग मॅनेजर म्हणून अर्ज केला असून तुमचे नाव रेफरी म्हणून दिले आहे , त्या कर्मचाऱ्यासाठी शिफारसीचे पत्र तयार करा.

२. तुम्ही तुमच्या ट्रॅव्हल एजन्सीमध्ये काम करण्यासाठी नवीन इंटर्नची नियुक्ती केली आहे. त्याच्या/तिच्या नियुक्ती पत्राचा मसुदा तयार करा.

३. तुमची Dmart मध्ये स्टोअर मॅनेजर म्हणून निवड झाली आहे. त्यासाठी स्वीकृती पत्र तयार करा.

४. मुदतीपूर्वी प्रकल्प पूर्ण करणाऱ्या तुमच्या कर्मचाऱ्याचे कामाची प्रशंसा करणारे पत्र लिहा.

५. तुमची डिजिटल मीडिया निर्माता म्हणून बहुराष्ट्रीय कंपनीमध्ये निवड झाली आहे. तुम्ही जिथे काम करत आहात त्या तुमच्या नियोक्त्याला राजीनामा पत्र तयार करा.

प्र.५ अ बाफना मोटर्समध्ये अकाउंटंटच्या पदासाठी रेझ्युमेसह अर्जाचे पत्र तयार करा. १०

ब अब्दुल कलाम यांच्या विंग्ज ऑफ फायर या पुस्तकाचे परीक्षण लिहा. ०५

क Write a paragraph on - Sustainable energy resources- a need of time ०५